

SYLLABUS

ZAWIERAJĄCY WYKAZ PODSTAWOWYCH
ZAGADNIEŃ WYMAGANYCH DO EGZAMINU
EBC*L

POZIOM A

wersja 2004-1

(A/D)

1. Bilans i inne sprawozdania finansowe jako źródła informacji o firmie

Celem tej części jest wykształcenie umiejętności:

- Sporządzania i czytania bilansu, wyjaśnienie zależności pomiędzy poszczególnymi elementami bilansu oraz rachunku zysków i strat;
- Posługiwania się pojęciami, które pojawiają się w rocznym sprawozdaniu finansowym;
- Interpretowania i analizowania sprawozdań finansowych;

1. Zasady sporządzania bilansu
  - 1.1. Cel oraz sens sporządzania bilansu rocznego
  - 1.2. Podstawowe zasady sporządzania bilansu
  - 1.3. Wyjaśnienie zasady równowagi bilansowej
2. Aktywa – majątek firmy
  - 2.1. Środki gospodarcze (aktywa) – definiowanie, interpretacja, umiejętność stosowania
  - 2.2. Majątek trwały - definiowanie, interpretacja, umiejętność podawania przykładów
  - 2.3. Majątek obrotowy - definiowanie, interpretacja, umiejętność podawania przykładów
3. Pasywa - kapitały firmy
  - 3.1. Pojęcie pasywów (kapitałów, źródeł środków gospodarczych) – definiowanie, interpretacja, umiejętność podawania przykładów
  - 3.2. Pojęcie kapitału własnego, wyjaśnienie znaczenia własnych źródeł finansowania aktywów
  - 3.3. Kapitał obcy - definiowanie, interpretacja, umiejętność podania przykładów
4. Inwentaryzacja
  - 4.1. Cel oraz procedura sporządzania inwentaryzacji
  - 4.2. Etapy inwentaryzacji - omówienie zasad przeprowadzania inwentaryzacji
5. Rachunek zysków i strat
  - 5.1. Cel sporządzania rachunku zysków i strat
  - 5.2. Zasady sporządzania rachunku zysków i strat
  - 5.3. Pojęcie oraz sposób obliczania przychodu ze sprzedaży (obrotu)
  - 5.4. Różnica pomiędzy przychodem ze sprzedaży a zyskiem
6. Ustalanie wyniku rocznej działalności
  - 6.1. Ustalanie wyniku rocznego na podstawie rachunku majątku (równowagi bilansowej)
  - 6.2. Ustalanie wyniku rocznego za pomocą rachunku zysków i strat
7. Prace końcowe – Wynik okresu sprawozdawczego
  - 7.1. Zasada memorialowa oraz współmierności kosztów z przychodami przy ustalaniu wyniku
8. Należności i zobowiązania
  - 8.1. Pojęcie należności z tytułu dostaw oraz sposób ujmowania ich w rocznym sprawozdaniu finansowym
  - 8.2. Pojęcie zobowiązań oraz sposób ujmowania ich w rocznym sprawozdaniu finansowym

9. Rezerwy na zobowiązania
  - 9.1. Pojęcie rezerw na zobowiązania oraz sposób ujmowania (wykazywania) ich w rocznym sprawozdaniu finansowym
  - 9.2. Zasady tworzenia rezerw na zobowiązania
  - 9.3. Różnice między zobowiązaniami a rezerwą na zobowiązania
10. Rezerwy kapitałowe
  - 10.1. Pojęcie rezerw kapitałowych oraz sposób ujmowania (wykazywania) ich w rocznym sprawozdaniu finansowym
  - 10.2. Zasady tworzenia rezerw kapitałowych
  - 10.3. Różnice pomiędzy rezerwami na zobowiązania i rezerwami kapitałowymi
11. Umorzenie (amortyzacja) majątku trwałego
  - 11.1. Pojęcie umorzenia i amortyzacji
  - 11.2. Amortyzacja liniowa
  - 11.3. Problemy ustalania zużycia majątku trwałego
12. Oddziaływanie rozliczeń międzyokresowych czynnych na roczne sprawozdanie finansowe
  - 12.1. Pojęcie rozliczeń międzyokresowych czynnych
  - 12.2. Koszty aktywowane (wykazywane w aktywach bilansu) oraz koszty okresu sprawozdawczego
  - 12.3. Małocenne składniki majątku trwałego
  - 12.4. Wpływ rozliczania kosztów w czasie na wynik wykazywany w rocznym sprawozdaniu finansowym
13. Jednostronicowy rachunek zysków i strat
  - 13.1. Jednostronicowy układ rachunku zysków i strat – wariant porównawczy i kalkulacyjny
  - 13.2. Zalety jednostronicowego układu rachunku zysków i strat w porównaniu z układem dwustronicowym
  - 13.3. Wynik działalności operacyjnej
  - 13.4. Wynik działalności gospodarczej
  - 13.5. Wynik działalności finansowej
  - 13.6. Straty i zyski nadzwyczajne (Wynik na działalności nadzwyczajnej)
  - 13.7. Wynik bilansowy
  - 13.8. Wynik finansowy rocznej działalności
  - 13.9. Ustalanie poszczególnych wielkości wynikowych (wyniku operacyjnego, wyniku działalności gospodarczej, wyników nadzwyczajnych, wyniku bilansowego oraz rocznej działalności)
14. Analiza jednostronicowego rachunku zysków i strat
  - 14.1. Jak powstaje dodatni lub ujemny wynik operacyjny
  - 14.2. Jak powstaje dodatni lub ujemny wynik działalności gospodarczej
  - 14.3. Jak powstaje dodatni lub ujemny wynik brutto
  - 14.4. Dwie zasadnicze możliwości wykorzystania wyniku netto (wyniku rocznego po opodatkowaniu)
15. Analiza rocznego sprawozdania finansowego
  - 15.1. Czytanie (interpretacja) prostego rocznego sprawozdania finansowego oraz wyciąganie wniosków (case study)

II. Analiza wskaźników sytuacji gospodarczej firmy

Celem tej części jest wykształcenie umiejętności:

- posługiwania się podstawową terminologią z zakresu analizy ekonomicznej;
- identyfikowania i klasyfikowania składników sprawozdań finansowych niezbędnych do analizy wskaźnikowej;
- wyjaśniania, obliczania i interpretowania wybranych wskaźników ekonomicznych;
- wyciągania prostych wniosków, analizowania celów i zamierzeń firmy na podstawie analizy wskaźnikowej;

1. Rentowność kapitału własnego (ROE)
  - 1.1. Pojęcie rentowność kapitału własnego- (interpretacja wskaźnika ROE)
  - 1.2. Ustalanie rentowności kapitału własnego
  - 1.3. Wyjaśnienie, czy „osiąganie zysku” oznacza również, że przedsiębiorstwo jest rentowne?
  - 1.4. Ocena osiągniętego poziomu rentowności kapitału własnego
2. Rentowność majątku (wskaźnik zwrotu z inwestycji - ROI)
  - 2.1. Pojęcie zwrotu z inwestycji
  - 2.2. Ustalanie wskaźnika zwrotu z inwestycji - ROI
  - 2.3. Ocena wysokości i wykorzystanie wskaźnika ROI
3. Zdolność płatnicza
  - 3.1. Pojęcie zdolności płatniczej
  - 3.2. Pojęcie „środki płynne” oraz sposób ich ujęcia w rocznym sprawozdaniu finansowym
  - 3.3. Utrata zdolności płatniczej - pojęcie i znaczenie
  - 3.4. Wystarczający poziom zdolności płatniczej jako cel działalności przedsiębiorstwa oraz jego kluczowe znaczenie
  - 3.5. Ustalanie wskaźnika zdolności płatniczej pierwszego stopnia
  - 3.6. Niezbędna dla funkcjonowania przedsiębiorstwa wysokość wskaźnika zdolności płatniczej pierwszego stopnia
  - 3.7. Przyporządkowywanie nadrzędnego znaczenia wskaźnikowi zdolności płatniczej lub rentowności przedsiębiorstwa przy ocenie kondycji finansowej firmy – uzasadnienie
4. Udział kapitału własnego w finansowaniu majątku
  - 4.1. Pojęcie i istota udziału kapitału własnego w pasywach
  - 4.2. Ustalanie wskaźnika udziału kapitału własnego
  - 4.3. Stopień zadłużenia – poziom dźwigni finansowej
  - 4.4. Ustalanie wskaźnika (stopnia) zadłużenia
  - 4.5. Kluczowe znaczenie wskaźnika udziału kapitału własnego w pasywach przedsiębiorstwa
5. Saldo przepływów pieniężnych jako wskaźnik wypłacalności
  - 5.1. Pojęcie i istota salda przepływów pieniężnych
  - 5.2. Ustalanie salda przepływów pieniężnych (metoda rachunku bezpośredniego lub pośredniego)
6. Rentowność sprzedaży (obrotu)
  - 6.1. Pojęcie i istota rentowności sprzedaży
  - 6.2. Ustalanie wskaźnika rentowności sprzedaży (obrotu)
  - 6.3. Centralne znaczenia dla przedsiębiorstwa wskaźnika rentowności sprzedaży (obrotu)

7. Produktywność i gospodarność
  - 7.1. Pojęcie i istota produktywności
  - 7.2. Kluczowego znaczenia dla przedsiębiorstwa osiągnięcia wysokiego współczynnika produktywności

III. Rachunek i kalkulacja kosztów firmy

Celem tej części jest wykształcenie umiejętności:

- stosowania mechanizmu racjonalnego podejmowania decyzji w stosunku do rynku, klientów, konkurencji, kosztów własnych i zysków w przedsiębiorstwie;
- uwzględniania rodzaju i specyfiki branży przy wyznaczaniu i realizacji celów długo- i krótkoterminowych przedsiębiorstwa;
- rozumienia celu sporządzania rachunku kosztów, stosowania zasad budowy rachunku kosztów;
- posługiwania się podstawowymi pojęciami, które są zawarte w rachunku kosztów;
- przeprowadzanie prostych kalkulacji cenowych oraz kalkulacji marż;
- wyjaśniania i stosowania zasad sporządzania rachunku profit centem, rachunku kosztów stanowiskowych;

- 1.1. Cele rachunku kosztów
- 1.2. Wyjaśnić różnice w sposobie ujmowania kosztów w rachunkowości finansowej i rachunkowości zarządczej
- 1.3. Wyjaśnić, dlaczego różnią się między sobą suma kosztów poniesionych w okresie, ustalana w rachunkowości finansowej na kontach układu rodzajowego kosztów, od wielkości kosztu własnego produktów sprzedanych w okresie?
2. Podstawowe pojęcia z rachunku kosztów
  - 2.1. Koszty według rodzaju – przykłady
  - 2.2. Pojęcie miejsc powstawania kosztów – przykłady
  - 2.3. Pojęcie nośników kosztów – przykłady
  - 2.4. Pojęcie i istota kosztów bezpośrednich – przykłady
  - 2.5. Pojęcie i istota kosztów wspólnych (pośrednich) – przykłady
  - 2.6. Pojęcie i istota kosztów stałych – przykłady
  - 2.7. Pojęcie i istota kosztów zmiennych – przykłady
  - 2.8. Różnice między rachunkiem kosztów pełnych i rachunkiem kosztów częściowych
3. Kalkulacje cenowe
  - 3.1. Różne formy prowadzenia działalności rynkowej (monopol, oligopol, konkurencja doskonała, konkurencja monopolistyczna) – pojęcie, istota, znaczenie
  - 3.2. Przyporządkowanie różnego zakresu cen poszczególnym formom rynkowym - uzasadnienie wpływu charakteru rynku na wysokość ceny produktu oferowanej na rynku przez producenta
  - 3.3. Funkcja cena/zbyt – definicja i analiza pojęcie, znaczenie, interpretacja
  - 3.4. Czynniki mające decydujący wpływ na cenę produktu
  - 3.5. Znaczenie marży pokrycia w kalkulacji kosztów
  - 3.6. Marża pokrycia produktu, marża pokrycia kontraktu
  - 3.7. Wpływ marży pokrycia lub jej braku na wynik operacyjny
  - 3.8. Różnica między długo – i krótkoterminową dolną granicą cen
  - 3.9. Długo i krótkoterminowe ustalanie dolnej granicy ceny w przedsiębiorstwie o produkcji jednorodnej
  - 3.10. Środki polityki cenowej przedsiębiorstwa – omówienie i przykłady

- 3.11. Dodatnie i ujemne negatywne skutki prowadzenia agresywnej polityki cenowej
- 4. Podmiotowo – funkcjonalne rozliczanie kosztów
  - 4.1. Cel grupowania i rozliczania kosztów według miejsc ich powstawania
  - 4.2. Cel stosowania i funkcjonowanie arkusza rozliczeniowego kosztów
  - 4.3. Rozliczanie świadczeń wewnętrznych między centrami kosztów
- 5. Rachunek centrów zysku
  - 5.1. Cel stosowania i budowa rachunku centrów zysku
  - 5.2. Ustalanie marży pokrycia centrów zysku
  - 5.3. Różnica między marżą pokrycia centrum zysku a wygenerowanym przez nie zyskiem
  - 5.4. Środki zwiększające marżę pokrycia centrum zysku

IV. Prawo spółek

Celem tej części jest wykształcenie umiejętności:

- Rozumienia celu, zalet i wad poszczególnych spółek handlowych;
  - Rozumienia podstawowych regulacji prawnych w zakresie m.in. reprezentacji przedsiębiorcy, ochrony firmy, udzielania pełnomocnictwa, prokury;
1. Zagadnienia ogólne
    - 1.1. Przyczyny istnienia różnych form prawnych przedsiębiorstw
    - 1.2. Podstawowe różnice między spółkami osobowymi i kapitałowymi oraz właściwe dla nich formy prawne
    - 1.3. Odpowiedzialność za zobowiązania
    - 1.4. Odpowiedzialność wspólna (solidarna)
  2. Jednoosobowa działalność gospodarcza
    - 2.1. Charakterystyka, najważniejsze wady i zalety
  3. Spółka jawna
    - 3.1. Charakterystyka, najważniejsze wady i zalety
  4. Spółka komandytowa
    - 4.1. Charakterystyka, najważniejsze wady i zalety
  5. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
    - 5.1. Charakterystyka, najważniejsze wady i zalety
  6. Spółka akcyjna
    - 6.1. Charakterystyka, najważniejsze wady i zalety
    - 6.2. Organy spółki i ich zadania
    - 6.3. Pojęcie i istota wartości nominalnej akcji
    - 6.4. Pojęcie i istota wartości kursu (ceny rynkowej) akcji
    - 6.5. Pojęcie i istota dywidendy
  7. Spółka cicha
    - 7.1. Charakterystyka, najważniejsze wady i zalety
  8. Spółka cywilna
    - 8.1. Charakterystyka, najważniejsze wady i zalety
  9. Podstawowe przepisy prawne
    - 9.1. Reprezentacja przedsiębiorcy – pojęcie, znaczenie i analiza
    - 9.2. Uregulowania dotyczące firmy
    - 9.3. Uregulowania prawne dotyczące sposobu reprezentacji w poszczególnych formach organizacyjno – prawnych
    - 9.4. Ograniczanie lub rozszerzanie uprawnień pełnomocnika przedsiębiorcy
    - 9.5. Pełnomocnictwo – (udzielanie i zakres uprawnień) – pojęcie i znaczenie
    - 9.6. Prokura (udzielanie i zakres uprawnień) – pojęcie i znaczenie
    - 9.7. Prokura samoistna i łączna – omówienie różnic pojęcie i znaczenie, analiza
    - 9.8. Cel prowadzenia krajowego rejestru sądowego oraz rodzaje zawartych w nim informacji
  10. Fuzje przedsiębiorstw
    - 10.1. Pojęcie i istota koncernu
    - 10.2. Pojęcie i istota kartelu